

Говор првог потпредседника Владе и министра спољних послова Ивице Дачића на данашњој свечаности поводом обележавања седамдесете годишњице Уједињених нација:

„Поштоване госпође Микулеску и Војачкова Сољорано,
Ваше Екселенције,
Даме и господо,

Задовољство ми је да вам се обратим овом приликом и честитам вам предстојећи Дан Уједињених нација који се обележава 24. октобра.

Данашњим скупом прослављамо седамдесет година од оснивања Уједињених нација у Сан Франциску 1945. године. Наша организација је створена на згаришту Другог светског рата, са циљем да сачува човечанство од ужаса рата и разарања, као и да обезбеди услове за просперитетан економски и социјални развој и поштовање људских права свих. Славимо седамдесетогодишњицу УН-а у години када је међународна заједница суочена са озбиљним, новим изазовима без преседана, попут актуелне мигрантске кризе. О размерама ове кризе са којом се суочава Европа, укључујући и Србију, сведочи податак да је у нашу земљу од почетка године ушло око 230.000 миграната. Настала ситуација резултат је немогућности међународне заједнице да изнађе одржива решења за кризне ситуације у регионима Блиског истока и северне Африке, уз пуно поштовање принципа Повеље УН-а. Истовремено, УН се суочавају и са новим могућностима и шансама да се нпр. искорени сиромаштво и обезбеди одрживи развој.

Уједињене нације је основала педесет и једна држава, међу њима и Југославија. УН данас имају 193 чланице што их чини заиста универзалном организацијом.

Други генерални секретар УН-а Даг Хамершелд је рекао да Уједињене нације нису биле створене да би одвеле човечанство у рај, већ да га спасу од пакла. И заиста у протеклих седам деценија, УН, иако нису могле да спрече бројне ратове и сукобе, успеле су да спрече избијање новог глобалног сукоба. Поред тога, значајни резултати су постигнути на сузбијању сиромаштва и глади и еманципацији народа који су прошли кроз процес деколонизације. УНИЦЕФ, као агенција чија је мисија помоћ деци, на пример, обезбедила је школовање и пут ка бољем и здравијем животу милионима деце широм света. И поред

свих слабости, Уједињене нације су се показале дуготрајнијим и ефикаснијим од свог претходника Друштва народа које није успело да спречи избијање Другог светског рата. Свет би заиста изгледао сасвим другачије да нема Уједињених нација, те је његова изузетна улога и заслуга несумњива.

У последњих седамдесет година промене и ситуација на међународној сцени и те како су се одражавале и на функционисање УН-а. Као универзална организација, УН су посебно значајне, јер је то форум где се глас свих земаља света, па и оних најмањих, може чути као равноправан са осталим. Суверена једнакост свих чланица је суштинска вредност наше организације.

Република Србија придаје изузетан значај раду УН-а, чије принципе и циљеве у пуној мери поштује и подржава. Јасно је да кршење Повеље УН-а не може да води добром. Нажалост било је ситуација у последњих седамдесет година када принципи Повеље нису поштовани, што смо искусили и на сопственом примеру. Кршење међународног права ствара огромне проблеме за међународну заједницу и човечанство и води стварању опасних преседана.

Управо ових дана сведоци смо још једног примера апсолутно неприхватљивог кршења међународног права и Повеље УН-а. Реч је о препоруци Извршног савета Унеска у вези са захтевом за пријем тзв. Републике Косово у чланство Унеска. Србија се свим дипломатским средствима супротставља овој врсти злоупотребе једне организације из система УН-а као политичког инструмента афирмације илегалне и једнострано проглашене независности дела територије једне државе чланице УН-а, чији су суверенитет и територијални интегритет загарантовани још увек важећом и правно обавезујућом резолуцијом Савета безбедности УН-а 1244.

Супротстављајући се овоме, Србија брани међународно право, Повељу УН-а и врховни ауторитет Савета безбедности на плану очувања међународног мира и безбедности, али и морални интегритет и одговорност Унеска према културном наслеђу. Ови принципи морају бити поштовани у пуној мери јер само на тај начин постојећи систем међународних односа, заснован на Повељи УН-а, може бити очуван, а међународно право може сачувати своју универзалну валидност. Чињеница да је апсолутна већина држава чланица Извршног савета на јучерашњем гласању демонстрирала своје неслагање са овом одлуком, даје наду да Србија у својој борби за поштовање међународног права може да рачуна на подршку многих других земаља широм света.

Данас овде у Палати Србија отварамо, у сарадњи са Институтом за међународну политику и привреду, који је депозитар докумената УН-а, изложбу која сведочи о богатој историји односа наше земље и УН у последњих седамдесет година. Ту је фотографија на којој наш амбасадор Станоје Симић потписује Повељу УН-а у Сан Франциску 1945. године. Приказане су и фотографије мировних снага тадашње ЈНА, на Синају педесетих година прошлог века, као и српске војске у мировним мисијама на Кипру, Либану и Африци у актуелном моменту. Приказани су бројни сусрети генералних секретара УН-а са нашим званичницима, као и њихове посете нашој земљи. Историја односа наше земље и УН је изузетно богата и садржајна. Као Југославија били смо у два наврата чланови Савета безбедности и активни чланови Економско-социјалног савета. У време Хладног

рата, Београд је био један од водећих центара Покрета несврстаних земаља који се у оквиру УН-а супротстављао блоковској подели света.

Република Србија и данас даје, сходно својим могућностима, допринос очувању међународног мира и стабилности и водећа је земља у региону по обиму учешћа у мировним операцијама Уједињених нација. Наша војска и полиција су присутне тренутно у осам мировних мисија УН-а. У току српског председавања Генералном скупштином УН-а на њеном 67. заседању започет је процес формулисања нове Агенде одрживог развоја планете у периоду до 2030. године коју су лидери УН-а прошлог месеца усвојили у Њујорку, а чији је циљ да се искорени екстремно сиромаштво и обезбеди одрживи развој планете. Република Србија је давала активан допринос том процесу као чланица Отворене радне групе за формулисање циљева одрживог развоја и Међувладиног комитета експерата за финансирање одрживог развоја. Србија ће, такође, дати пун допринос заједничким напорима усмереним на заустављање опасног загревања планете на предстојећем Самиту о климатским променама у Паризу. Ове године потписаћемо и нови петогодишњи Оквир развојног партнерства Републике Србије и УН-а који ће бити усклађен са нашим напорима да реализујемо управо усвојене циљеве одрживог развоја и убрзамо наше приступање ЕУ. Радујемо се што ће од пролећа све УН агенције у Београду бити смештене у једној згради коју ћемо, надам се, отворити заједно са генералним секретаром УН Бан Ки-муном.

Предвиђања америчког политиколог Фукујаме да је дошао крај историје се нису обистинила. Сваким даном смо сведоци нових изазова и претњи миру, стабилности и развоју. Угрожен је и сам опстанак наше планете и цивилизације ако се озбиљно не суочимо са претњом климатских промена. Међународна заједница мора колективно да решава ове проблеме. Бољу организацију за мултилатерално деловање од Уједињених нација немамо. Дужност свих држава чланица је да у годинама које су пред нама оснажимо и ревитализујемо Уједињене нације и учинимо их делотворнијим и ефикаснијим како би оне биле оспособљене да се суоче са изазовима који су пред нама. На том путу можете рачунати на подршку Србије и њен активан ангажман и допринос.

Хвала!"